

Arnau Pons

Visat núm. 13
(abril 2012)

per Maria Comas

Arnau Pons va néixer a Felanitx (Mallorca), el 1965. Viu a Barcelona des del 1989. Compagina l'escriptura de creació i l'assaig de poesia amb la traducció literària. Per a ell, la poesia és una activitat reflexiva i crítica, no exempta d'un cert contingut ètic i polític fruit del seu caràcter dissident, insubmís i emancipador, per la qual cosa és sempre lluny de qualsevol convenció i tribuna.

Normalment tradueix al català, però de vegades també a l'espanyol, bàsicament assaig. Les llengües que domina són —a banda del català i de l'espanyol— el francès, el portuguès, l'alemany i l'italià. A més, té nocions de rus, hebreu i jiddisch. D'aquest darrer idioma ha traduït al judeocastellà l'obra més coneguda de Yitsjok Katzenelson, *El kante del pueblo djidyó atemado* (*El canto del pueblo judío asesinado*). Escriu la seva poesia en català, però també va compondre un breu cicle de poemes titulat *Solombra menazada* en judeocastellà, una llengua que ha après tardanament.

Com a poeta, va començar amb un llibre de joventut que va rebre el premi Ciutat de Palma de Poesia l'any 1990, *Intromissió*. Uns quants anys més tard, va decidir distanciar-se de l'ambient literari i va prendre la resolució de publicar els seus poemes ell mateix, en tirades reduïdes i amb la col·laboració d'amics pintors. Entre aquests reculls, convé destacar *Liquen saur* (que inclou serigrafies del pintor Rafel Joan, sobre qui ha escrit en la revista *Matador* de Madrid), *A desclòs* (títol que al·ludeix al *trobar clus* i que, a més, pot designar la franquesa en francès antic; acompanyat d'un dibuix de Zush) i *Desertar* (un poema llarg amb imatges de Joan Trujillo, que s'ha traduït al francès i que ha rebut l'elogi d'autors com ara Hélène Cixous i Jean Bollack).

Si bé publica poc i no participa gaire en recitals, no deixa d'estar present en les revistes de poesia amb la publicació de nous poemes. Es podria dir que practica una poesia de la discreció, de la veu que s'ha de buscar i sol·licitar, malgrat que està molt lluny de les poètiques del silenci, ja que expressa sobretot el seu diàleg problemàtic i sovint intransigent amb el món i amb l'art. Ha escrit sobre autors tan diversos, com ara Maurice Blanchot, Salvador Espriu, Miquel Bauçà, Maria-Mercè Marçal, Hélène Cixous, Jacques Derrida, Àngel Guimerà i Joan Maragall. Ha traduït, entre altres, Luiza Neto Jorge, Herberto Helder, Jacques Dupin, Henri Meschonnic, Dino Campana, Paul Celan, Ingeborg Bachmann i Peter Szondi, així com també alguns poemes (comentats per ell mateix) de Velimir Khlèbnikov i Óssip Mandelstam. Durant el centenari de Mercè Rodoreda, va organitzar una exposició a Barcelona sobre un projecte cinematogràfic no realitzat d'Agustí Vilallonga, basat en l'obra pòstuma de Mercè Rodoreda *La mort i la primavera*, que va tenir una gran acollida per part del públic.

En l'àmbit internacional, destaca especialment pel seu treball hermenèutic sobre la poesia de Paul

Celan i d'Ingeborg Bachmann. Des de l'any 2001, col·labora estretament amb el filòleg francès Jean Bollack, de qui ha estat introductor i traductor en l'àmbit hispà amb *Piedra de corazón* i *Poesía contra poesía*. Aquesta tasca exegetica li ha permès de participar en congressos i conferències a França, Itàlia, Alemanya i Argentina.

Actualment dirigeix una col·lecció d'assaig en català, en la qual han aparegut autors com ara Idith Zertal, Sarah Kofman, Hannah Arendt, Joan Miró, Roland Barthes, Ingeborg Bachmann i Àngel Carmona; a banda d'una col·lecció de traducció de poesia amb autors com ara Max Jacob o Thomas Bernhard. L'any 2007 va compilar i editar, juntament amb Simona Škrabec, els dos volums de *Carrers de frontera. Passatges de la cultura alemanya a la cultura catalana* (Institut Ramon Llull), amb motiu de la Fira del Llibre de Frankfurt, en què la cultura catalana fou convidada d'honor. Es tracta d'una obra que rastreja i analitza les relacions i connexions entre la cultura catalana i l'alemanya en l'àmbit de la literatura, l'assaig, la filologia, el periodisme, l'art, la filosofia, la política i l'arquitectura.

Els seus últims assaigs publicats en català són *Celan, lector de Freud* (2006) i *Nissaga d'abolits* (2010). També ha coordinat el volum col·lectiu, *Escriure després* (2012), sobre el racisme i el tractament dels genocidis a la literatura catalana actual.

A França, Arnau Pons comença a ser conegut com a assagista. Els seus textos sobre Celan i Bachmann es troben en dos volums dedicats a Jean Bollack: *La philologie au présent* (2010) i *La lecture insistante* (2011). Les seves dues últimes contribucions es troben a la revista *Europe* (estiu, 2012) dedicada a Jacques Dupin, i en un volum col·lectiu sobre Antonin Artaud (2012).